

стойна черква по примѣра на Калоянъ и Асѣвъ II. Вече прѣзъ 1221 г. покалугерениятъ синъ на Ст. Неманя—Св. Сава—който още въ 1219 г. извоювалъ отъ цариградския патриархъ извѣстни придобивки за сръбската черква, билъ назначенъ за „Архиепископъ на Сърбия и Примория“. „По-голѣмата частъ отъ историцитѣ, пише d'Avril (Documents relatifs aux Eglises de l'Orient et à leurs rapports avec Rome, Paris, 1885, p. 20), подържатъ, че Сърбия придобила още тогава правото да избира самъ свой митрополитъ, съ потвърдяване избора му отъ цариградския патриархъ, но азъ не зная дали това твърдение е основателно, тъй като оригиналнитѣ актове за станалото въ 1221 г. липсватъ.“¹⁾ Тѣй извоюваната архиепископия става патриаршия при Душавъ съ сѣдалище въ Печъ (Ипекъ) за да се прѣнесе слѣдъ потрѣситѣ въ 1690 и 1737 г. въ Австрия, а съ послѣдни слѣди въ Печъ—въ 1766 г.²⁾ Отъ тукъ вататкъкъ центра на сръбската тѣжестъ въ черковно-етнично отношение пада къмъ Дунава и фатално свързва сждбата на сръбизма съ наддунавската монархия.

Съ падането на сръбскитѣ земи подъ турцитѣ Печската патриаршия продължила живота си до 1766 г., когато, вече опасна за Турция, защото била, като почнемъ отъ патриарха Иоанъ въ 1606 г. та дори до Арсений Иовановичъ въ 1738 г., въ заговорни сношения еднакво съ Австрия и Русия срѣщу турцитѣ,—била подчинена на Цариградската патриаршия.³⁾ Година слѣдъ това била унищожена и българската Охридска архиепископия.⁴⁾ Приемникътъ на послѣдния Печски архиепископъ (Калиникъ, грѣкъ), слѣдъ 1766 г. носи вече титлата „митрополитъ“, и прѣвниса сѣдалището си отъ Печъ въ Призрѣвъ. Тѣй унищожената въ Турция сръб-

1) Вижъ cit. de Jehay, de la situation légale des sujets ottomans non musulmans, p. 175.

2) Сръбската черква се помирява съ цариградската патриаршия едва слѣдъ смъртта на Душана—въ 1375 г.

3) Отъ Самуилъ I (1764-1780), единъ отъ най-бѣлѣжититѣ Цариградски патриарси. Стрѣмилъ се е да постави Цариградския патриархъ начело цѣлия християнски Изтокъ, не само въ черковно, но и въ гражданско и етническо отношение, спечелвайки по тоя начинъ за каузата на елинизма редъ автокефални, народни черкви.

4) Въ 1557 г. съ помощта на сръбския ренегатъ Сокологлу, тогава великъ везиръ, Кюстендилската и Самоковска епархии били откъснати отъ Охридската българска архиепископия и присъединени пъмъ възстановената Печска архиепископия. Населението на тия епархии бидейки българско, Печския Герасимъ вече въ 1580 г. се чува съ титлата: „Печски архиепископъ и